

1976. november 18.

NÉPSZAVA

Mit mondanak a szerelők?

A belvárosi telefonközpont tanulságai

Az annyira várt belvárosi telefonközpont az augusztusi üzembe helyezés után sok elégedetlenségre, jogos panaszra adott okot. Az új központ sokkal több hibával kezdte pályafutását, mint bármelyik eddigi társa.

— Mi a véleményük a hibákról és hogyan lehetett volna elkerülni őket? — kérdeztük a központot

készítő Beloiannisz Híradástechnikai Gyár dolgozóit és a belvárosi távbeszélő üzem szakembereit.

— Az biztos, hogy az utcán nem mernénk hangosan mondani, hogy mi szereltük a belvárosit. Nincs okunk a büszkeségre — mondja nevetve Horváth István, a BHG vizsgálómérnöke.

„Bedobták a mély vízbe”

— Tőlem is kérdezik az ismerősök: még mindig nem tudtok jó központot csinálni? — toldja meg Herczeg Rezső műszerész. — Tizenöt éve szerelek központokat, de ilyen kellemetlen még nem volt. Átadtunk már jó néhányat, jól működött valamennyi, úgy mentem haza, mint egy hős. Itt meg... Pedig állítom, hogy nem dolgoztunk rosszabbul, mint másutt. Egyszerűen nem értem.

— Ki hallott olyat, hogy a lágymányosi központtal baj lett volna? — néz körbe a jelenlévőkön Bárdits Sándor, a külső szerelés főmérnöke. — Pedig szerintünk az rosszabb állapotban volt, mint a belvárosi. A hidegpróbák során itt is végigellenőriztük az egész központot a 10 hívásos kis géppel. A megengedett egyszázalékos hibánál kevesebb volt, egyébként nem is vették volna át tőlünk. Aztán, amikor egyszerre „bedobták a központot a mély vízbe”, csóstül jöttek ki a hibák. De ennél nagyobb mesterséges terhelést nem tudunk adni, ez az előírás is.

— Szombat-vasárnap is bementünk, kérés nélkül javítani — emlékezik Her-

czeg Rezső. — Akkor már láttuk, hogy szaknyelven szólva sok égő volt. A piros lámpák hibát jeleztek. Az óriási terhelés megsokszorozta a bajokat.

— Milyen hiba volt a leggyakoribb?

— Miniaturizálásra törekszünk mi is, a forrasztásoknál kicsi a hely, előfordult zárlat — mondja Balogh Béla vezető tervező. — Ez azonban nem az elektromechanikus rendszer hibája. Mint ahogyan az sem, hogy bizonyos számkombinációknál tévesztett a központ. Ilyen hiba az eddigieknél nem jelentkezett, mert egyszerűen nem voltak ilyen kombinációk. És egyes áramköröket is módosítani kellett. Minél nagyobb egy központ, annál több a hibaveszély, pedig valóban igyekeztünk.

— Az esik rosszul, hogy úgy látszik, mintha a BHG rontotta volna el. Pedig, ha a kétmillióból elfárad egy vagy akár száz rugó, ki tehet róla? — tárja szét a karját a vizsgálómérnök. — Minden hiba nem jön ki az ellenőrzés során. És a központ sem bírja egyből a teljes — vagy még a megengedettnél is nagyobb — terhelést.

Egy gombnyomás — és nem kész

Végül is oda lyukadunk ki, hogy a gyár szakemberei nem tudják, mitől a sok hiba. A szerelést a lehető leggondosabban végezték, a konstrukció jó, legfeljebb apróbb igazításokra lesz szükség a jövőben.

— A pontokba foglalt gyártási hibákra természetesen nagyon ügyelünk

majd, változtatunk is, de különleges intézkedést nem tudunk tenni — foglalja össze Bárdits Sándor. — És az az igazság, hogy ezután sem tudjuk jobban vagy másként csinálni.

— Nemcsak tudunk jobban, kell is — szögezi le Herczeg Rezső. — Gondosabb műhelyi és helyszíni szereléssel, még szoro-

sabb postai együttműködéssel. Közös az érdekünk, egymásra vagyunk utalva. Én bízom benne, hogy nem lesz több ilyen kellemetlenségünk.

A postai szakemberekkel, a szerelésben részt vett műszerészekkel a belvárosi központ körszerű épületében beszélgetünk. A hangulat kezdetben nagyjából azonos a gyárral. Kicsit óvatos, némileg tanácstalan.

— Azt hittem, szétverem a tévét, hogy már megint a központ a téma — oldódik Solymosi György főművezető. — Pedig szépet, jót akartunk. Csak túl rózsás képet festettünk előzőleg.

— Aki ért hozzá, nem úgy gondolta, hogy egy gombnyomás és kész — erősíti meg Lubi Béláné üzemvezető. — Üzem közben cseréltük az összes kábelt, mert a hálózat rekonstrukciójára is most került sor, még mindig dolgoznak rajta. A lakosságot is levélben értesítettük, hogy zavarok lesznek.

Takács Kálmán központos osztályvezető elmondja, hogy a hálózat felújítása, a kábelek egyidejű cseréje valóban fokozta a hibalehetőséget. Ezen felül műszaki okok miatt az egész 24 ezres központot egyszerre kellett átkap-

csolni. A Belváros nagyon frekventált környék, ilyen óriási forgalomra nem számítottak.

— A régi központon mértük a forgalmat — mondja Solymosi György —, hogy méretezni lehessen az újat. Nagy volt a bejövő forgalom, de az elfojtott hívásigényt, a vonalra várakozók számát a régin nem lehetett felmérni.

— Ez azt jelenti, hogy alulméretezték az új központot?

— Ezt nem mondtam. Csak akkor lehet majd biztosan megállapítani, ha tökéletes lesz a központ. Jelenleg ugyanis a sikertelen hívásokat újabb próbálkozások követik.

— Azért is meglepetés ért bennünket, mert ötezer hívás lement hiba nélkül, pár nap múlva meg az az áramkör, amelyet mi készítettünk, tele lett hibával. Pedig nem rossz a központ, csak túlzott a forgalom.

— És nem is olyan hibák jöttek ki, amelyek gondosabb szereléssel mindenképpen megelőzhetőek lettek volna — teszi hozzá az üzemvezető. — Nem mondhatjuk, hogy lehetett volna jobban. Hiszen sok millió forrasztás, több ezer kilométer vezeték van a berendezésben.

Nem lehet jobban?

Azért — mint minden nagyobb munka után — a posta szerelői most is összeülnek, megvitatják a főbb hibaokokat. A jövőben a géptermi vizsgálatokat megerősítik, jobban ügyelnek a belvárosi központnál felmerült hibák forrásaira. De valószínű — mondják —, hogy akkor meg más, újabb hibák támadnak. Miriszlai Tamás alközpontszerelő még megjegyzi, hogy szerinte az új központ szerelését és a hálózatrekonstrukciót nem célszerű egyszerre végezni. A kábelrendszert kell először rendbe tenni, mert az köztudottan nagyon rossz.

Volt már példa olyan beruházásra, amelyről akkor derült ki, hogy az élet

túlhaladta, amikor elkészült. Csak megjegyezzük, hogy a belvárosi központ-hoz már készül egy bővítő egység, amely a forgalmat, az áteresztő képességet növeli majd.

Nem áll szándékunkban — és nem is vagyunk hivatottak arra —, hogy eldöntsük, ki, milyen hibát követett el a belvárosi központ építésénél. Mindössze a dolgozó véleményére és az őszinte tanulságokra voltunk kíváncsiak. Sajnos, ez utóbbiakra hiába.

Talán az írás címét is módosítani kellene, mondjuk így: Belvárosi telefonközpont, sok hibával és kevés tanulsággal.

Tóth Jenő